

38-й випуск щотижневого дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 23-29.01.2023

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [бази Yale's School of Management](#), [дослідженні Університету Сент-Галлена](#), сайтів [pravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), <https://bloodyenergy/>, leave-russia.org та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить набагато більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з нашого Telegram-бота тощо.

KSE Institute та проєкт Leave Russia входять до [коаліції B4Ukraine](#) з середини 2022 року.

KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання](#) з проєктом leave-russia.org, розробленим командою волонтерів.

Крім того, ми стали партнерами з [Rubargo](#). Rubargo — застосунок, який дозволяє перевірити, які бренди чи компанії продовжують працювати в Росії просто відсканувавши їх штрих-коди.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 29.01.2023

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – 1 218 (+15 за тиждень)

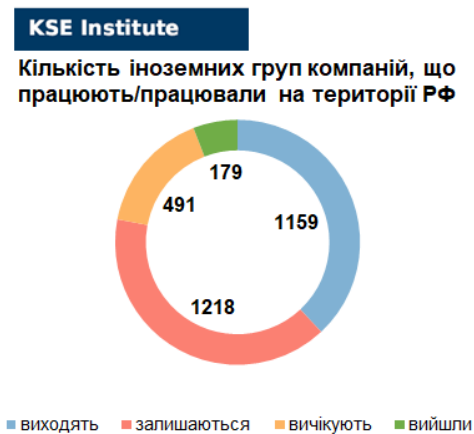
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – 491 (+2 за тиждень)

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – 1 159 (+3 за тиждень)

Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – 179 (+2 за тиждень)

Станом на 29 січня ми ідентифікували близько **3 047 компаній, організацій і їх брендів з 88 країн та 56 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько 40% з них публічні. Для **~1 400 публічних груп компаній** ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі) та оновили дані за 2021 рік, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **\$173,7 млрд**), локальну виручку (на загальну суму **\$296,4 млрд**), локальні активи (на загальну суму **\$285,7 млрд**), а також персонал (близько **1,393 млн осіб**) і сплачені податки (близько **\$24,4 млрд**). **1 650 іноземних компаній** вже частково скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, ми додали інформацію про **179 компаній, які завершили продаж свого бізнесу в Росії** на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 29 січня **179 компаній, які вже повністю вийшли з РФ**, мали щонайменше **307,6 тис чол персоналу, \$42,1 млрд річного доходу, \$34,4 млрд капіталу та \$37,1 млрд активів**; компанії, які **оголосили про повний вихід з Росії**, мали **184,3 тис чол персоналу, \$36,4 млрд річного доходу, \$15,0 млрд капіталу та \$20,0 млрд активів**; компанії, які **призупинили свою діяльність** на російському ринку, мали **270,6 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$47,3 млрд, \$20,2 млрд капіталу і \$34,1 млрд активів**.

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній
США	708
Німеччина	374
Великобританія	257
Японія	167
Франція	160
Швейцарія	139
Китай	115
Італія	104
Нідерланди	93
Фінляндія	90

Галузь	Кількість компаній
FMCG/споживчі товари	302
Фінанси та платежі	211
IT	192
Енергетика, нафта і газ	172
Промислове обладнання	161
Автомобілебудування	158
Електроніка	155
Фарма, охорона здоров'я	151
Їжа та напої	129
Виробництво	112

¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ
- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність
- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру/розірвали стосунки та залишили ринок. Також цей статус присвоюється компаніям, які ліквідується.

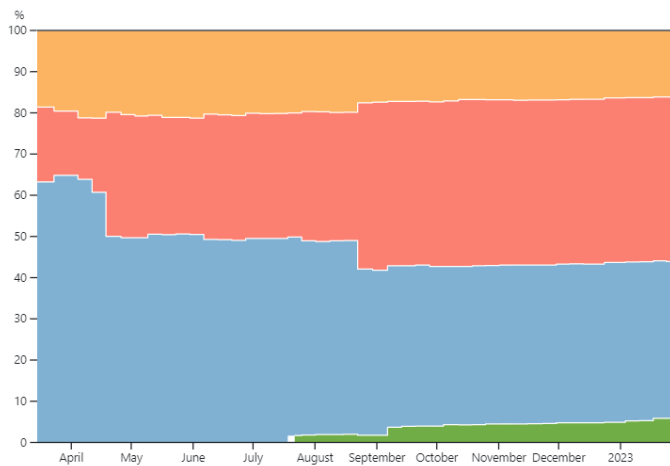
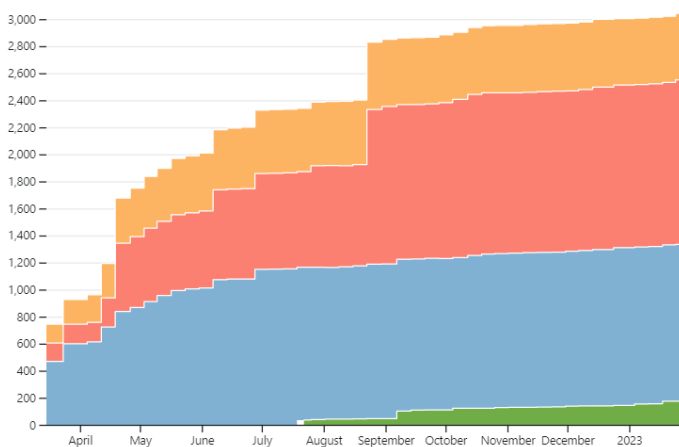
Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~1 400 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ²:

KSE Institute						
Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол	Активи, млн дол	Податки, млн дол
вийшли	179	307 580	42 097	34 403	37 071	3 262
виходять, в т.ч.:	319	454 916	83 680	35 236	54 139	2 966
намір про повний вихід	122	184 306	36 415	14 995	20 040	1 416
призупинення операцій	197	270 610	47 265	20 241	34 099	1 550
вчікують	224	327 492	95 479	70 234	120 253	14 124
залишаються	683	303 488	75 152	33 859	74 278	4 022
Всього	1 405	1 393 476	296 408	173 732	285 741	24 374

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини березня, то протягом останніх 5 місяців співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ (за рахунок додавання нових компаній в базу). Тим не менше, якщо оперувати загальними цифрами в базі даних KSE, близько 38,0% компаній вже заявили про вихід з ринку РФ або призупинили свою діяльність, але 40,0% все ще залишаються присутніми в країні, 16,1% вчікують і лише 5,9% здійснили повний вихід³.

У той же час, з т.з. на економіку Росії, вплив лише 179 компаній, які повністю вийшли з країни, складно не дооцінити, оскільки в них працювало 22,1% персоналу, занятого в іноземних компаніях, а компаніям належало близько 13,0% активів, 19,8% капіталу інвестованого іноземними компаніями в країну, лише в минулому році вони генерували виручки на 42,1 млрд дол або 14,2% від всієї виручки і сплатили 3,3 млрд дол податків або 13,4% від загальної суми податків, сплачених компаніями, які спостерігалися. Дані по 1 400 ТОП компаній представлені в таблиці вище.

■ exited ■ leave ■ stay ■ wait

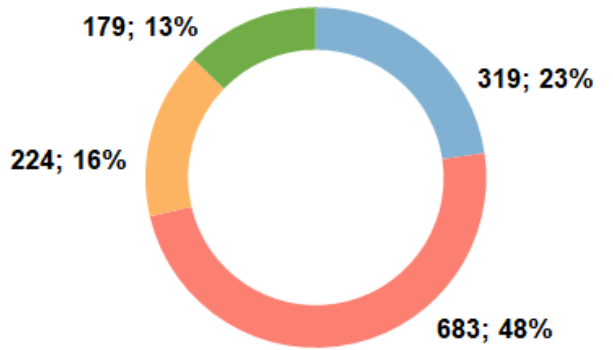

Щоб уникнути неправильного тлумачення цифр, ще раз наголошуємо, що в базі KSE Institute містяться фінансові дані приблизно 1400 унікальних груп іноземних компаній, які беруть участь у приблизно 1800 місцевих юридичних особах в Росії. А загальна кількість записів - вже близько 3100. Це означає, що найправильнішим способом підрахувати реальний % різних статусів від загального числа буде взяти лише ті компанії, виручка та інші фінпоказники яких у нас зібрані в базі даних. Для решти компаній ми не змогли поки ідентифікувати компанії, представлені в Росії, доходи яких фізично отримані в країні. В основному, це іноземні компанії, які мають торгові відносини з Росією, або, наприклад, спортивні (81 запис) та інші асоціації та НУО (14 записів), туристичні та круїзні компанії (22 записи), ЗМІ (41 запис) або компанії, які ніколи не мали навіть представництва в країні. На нашу думку, набагато точніше було б базувати розрахунки реальних виходів або % інших статусів у порівнянні з тими ~1400 унікальними іноземними компаніями, де ми змогли визначити доходи, отримані в Росії заснованими ними місцевими компаніями. Для отримання більш детальної інформації дивіться

² Станом на 19/06/2022 ми оновили базу даних розширеною інформацією по ~+400 новим компаніям, а станом на 28/08/2022 ми оновили дані для ще 422 компаній даними по персоналу, доходу, капіталу та активам за 2021 рік. Також, ми почали додатково відстежувати, чи компанії просто заявляли чи дійсно здійснювали якісь дії щодо виходу з країни (наразі ми спостерігаємо дуже малу кількість таких компаній). Поки що ми знайшли інформацію лише про 179 компаній, які продали свій бізнес в Росії або ліквідувались. Для решти – це лише намір або вони тільки почали процес продажу. Деякі ще – просто заявили про намір або тільки почали процес продажу (а продати майже не можливо). Зібрана інформація вже доступна і систематизована у вигляді нового статусу KSE "вийшли".

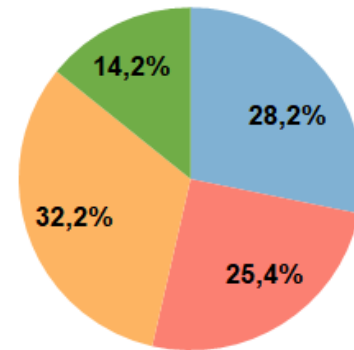
³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЕГРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компанії і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](https://leave-russia.org/) на сайті <https://leave-russia.org/>.

К-ть іноземних груп компаній з ідентифікованою виручкою на території РФ

■ виходять ■ залишаються ■ вичікують ■ вийшли

Частка доходу за статусами KSE для ~1400 компаній з фінпоказниками

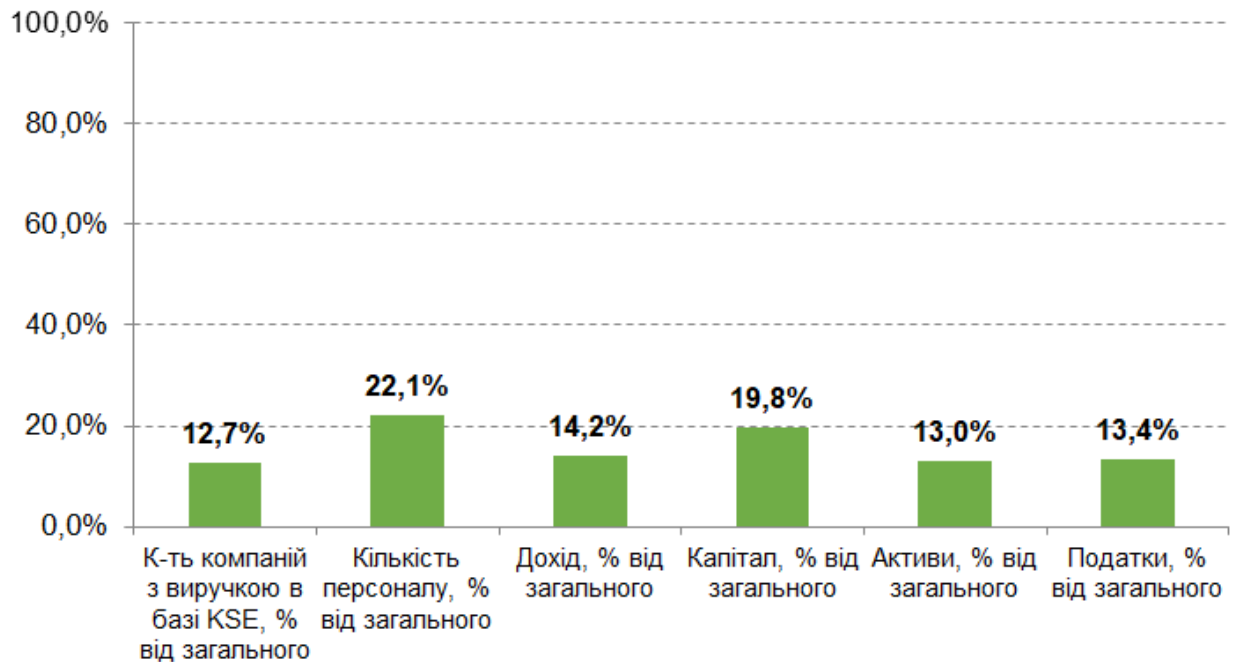

■ виходять ■ залишаються ■ вичікують ■ вийшли

Як видно на діаграмах вище, приблизно однаковий % **виходу** отримано на основі кількості компаній (13%) і частки вилученого в результаті їх виходу доходу (14%). У той же час зовсім інша картина для тих, хто ще **залишається** - 48% компаній представляють 25% доходу, а 16% **компаній, що вичікують**, представляють 32% доходу, отриманого в Росії. Перший висновок може полягати в тому, що менші компанії з нижчими доходами вважають за краще залишатися, а ті, які мають більший дохід, більш охочі вичікувати, обмежуючи свої інвестиції як виправдання (водночас вони продовжують заробляти та реінвестувати свій прибуток в Росії).

Поточний прогрес компаній, які повністю вийшли проти інших таких:

% компаній, які вийшли з Росії з продажем або ліквідацією та їх ключові статистичні дані

Більше інфографіки і аналітики у спеціальному розділі нашого сайту за посиланням <https://leave-russia.org/uk/bi-analytics>

ТИЖНЕВИЙ ФОКУС: Аналіз присутності польських компаній і їх позиції в Росії

Протягом останніх років багато міжнародних експертів вважали Польщу як перспективну країною для інвестицій. Польська економіка розглядається як безпечна для ведення бізнесу та довготривалого планування, з низьким ризиком фінансової кризи, що надає широкі можливості для інвестування завдяки модернізації інфраструктури та впровадження на підприємствах сучасних технологій. Незважаючи на світову економічну кризу 2009 року, Польща зміцнила свої позиції в Європі, адже Польща – одна із найбільших країн-членів ЄС. Польща знаходиться на 6-му місці серед найбільш населених країн ЄС і є найбільшим ринком Центральної та Східної Європи.

Російсько-польські економічні відносини мають давню і складну історію. На сьогоднішній день у двосторонніх відносинах складається досить суперечлива ситуація, зокрема триває недовіра Польщі до всього російського та глибока антипатія нинішнього російського уряду до Варшави, особливо після [смоленської авіакатастрофи у 2010 році](#). Якщо Польща наполягає на необхідності демократичного розвитку пострадянських держав, то Росія вважає, що подібні дії спрямовані на зниження впливу Росії у Європі. Сучасна Польща переживає переломний момент, пов'язаний як зі зміною зовнішньої, так і з формуванням нової економічної політики.

2 листопада 2004 р. було укладено російсько-польську міжнародну угоду про економічне співробітництво. Варто зазначити, що в силу обставин основною формою економічних зв'язків Росії та Польщі стала торгівля.

Розвиток економічних відносин між Польщею та Російською Федерацією протягом 2004–2016 років був різним за своєю динамікою. Його помітне ослаблення було пов'язане з двома важливими подіями. У першому випадку цей вплив всесвітньої економічної кризи, яка потрясла США в 2007 році. Другий випадок стосується санкцій Європейського Союзу, спрямованих проти Росії та пов'язаних з анексією Криму.

Довідково: структура взаємної торгівлі між Росією і Польщею характеризується високим ступенем асиметричності. Якщо в російському експорті до Польщі донедавна переважала сировина (близько 90%), то в польському експорті до Росії близько третини припадала на частку продукції машинобудування. Протягом останніх років Польща щорічно споживала понад 15 млрд м³ природного газу, третина якого забезпечувалась власним видобутком, а решта за рахунок імпорту з Росії⁴. У 2015 році серед країн-членів ЄС Польща посіла п'яте місце за величиною торгового обороту з Росією, а серед усіх торгових партнерів Росії Польща посіла 12-те місце. У 2015 році вартість польських інвестицій у Росії становила 20 млн. доларів США. Для порівняння у 2014 році вартість польських інвестицій склала 70 млн. доларів США⁵.

Протягом багатьох років російсько-польські відносини так і не покращились в галузі інвестицій. Станом на 2014 рік російські інвестори вклали в польську економіку 2 млрд. євро, що становило 0,33% від усіх зарубіжних інвестицій у Польщі. Для Росії цей показник один із найгірших як за абсолютним, так і за відсотковим значенням у всій Східній Європі. Проникнення російських інвесторів на польський ринок головним чином зосередився у сферах сировини та корисних копалин⁶.

У результаті введених у 2014 році санкцій ЄС щодо Росії та кроків у відповідь російської сторони мало місце різке скорочення товарообігу між Росією та Польщею. З кінця 2016 року до 2019 року завдяки покращенню кон'юнктури на світових ринках показники російсько-польської торгівлі зростали, однак так і не досягли «докризисного» рівня (у 2013 році – 27,9 млрд. доларів США). У 2020 році частка Польщі у російському зовнішньоторговельному обороті становила 2,8% (11-те місце серед усіх торгових партнерів Росії). Росія займає 3-є місце в імпорті Польщі (після Німеччини та Китаю) та 7-е в її експорті⁷.

Довідково: у 2021 році товарообіг Росії з Польщею склав 22,5 млрд. доларів США, збільшившись на 57,27% (8,2 млрд. доларів США) порівняно з 2020 роком. Експорт Росії до Польщі у 2021 році становив 16,7 млрд. доларів США, збільшившись на 76,72% (7,3 млрд. доларів США) порівняно з 2020 роком. Імпорт Росії з Польщі у 2021 році склав 5,8 млрд. доларів США, збільшившись на 19,42% (944,3 млн. доларів США) порівняно з 2020 роком. Частка Польщі у зовнішньоторговельному обороті Росії у 2021 році становила 2,9% проти 2,5% у 2020 році. По частці у російському товарообігу 2021 року Польща посіла 11 місце (2020 року – 12 місце). Частка Польщі в експорті Росії у 2021 році склала 3,4% проти 2,8130% у 2020 році. По частці у російському експорті 2021 року Польща посіла 11 місце (2020 року – також 11 місце). Частка Польщі в імпорті Росії у 2021 році склала 2%. По частці у російському імпорті 2021 року Польща посіла 11 місце (2020 року – також 11 місце)⁸.

В 2022 році з початком широкомасштабної військової агресії Росії проти України Польща миттєво відреагувала на цю подію та підтримала Україну. Варшава разом з іншими західними союзниками здійснила фінансові обмеження по відношенню до Росії з метою покарання останньої за її військову ескалацію проти України.

Станом на березень 2022 року в Польщі працювало близько тисячі російських компаній та прямі іноземні інвестиції Росії в Польщу становили біля 1,1 млрд. польських злотих⁹ та вже 26 квітня 2022 року уряд Польщі ввів санкції проти

⁴ <https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennaya-polsha-i-rossiysko-polskie-ekonomicheskie-otnosheniya/viewer>

⁵ http://www.sov-europe.ru/images/pdf/2016/6-2016/Jakimowicz_6-2016.pdf

⁶ <https://www.if24.ru/rossijskij-kapital-v-polshe/>

⁷ <https://poland.mid.ru/torgovo-ekonomiceskoe-sotrudnicestvo>

⁸ <https://russian-trade.com/reports-and-reviews/2022-02/torgovlya-mezhdu-rossiey-i-polshey-v-2021-g/>

⁹ <https://wbj.pl/there-are-still-almost-1000-russian-companies-in-poland/post/133944>

списку з 33 компаній. Список підсанкційних компаній містить польські та іноземні компанії які пов'язані або належать російським особам та які вважаються пов'язаними з російським урядом. Цим компаніям заборонено будь-яку участь у публічних тендерах Польщі. Зазначені компанії мають ключове значення для економічної стратегії російського уряду, забезпечуючи йому значне джерело доходу в контексті вторгнення в Україну¹⁰.

З понад 1100 західних компаній, які заявили у 2022 році про плани обмежити свою діяльність у Росії, чверть походять з Польщі¹¹.

За даними, зібраними KSE Institute¹², у 2021 році **50** польських компаній (з часткою в капіталі 50+%) забезпечили роботою щонайменше **4 688** людей в Росії, ці компанії отримали **\$1,7 млрд річного доходу**, заплатили **\$23 млн податків**, мали **\$923 млн** капіталу та **\$1,2 млрд** активів.

2 компанії (4% від загального числа), які генерували ~43% виручки повністю пішли з російського ринку і продали свої частки, **32 компанії (64% з 50 спостережуваних компаній)** оголосили про плани покинути Росію або призупинили свою діяльність в цій країні, у 2021 році в них працювало **400 людей** (слід зазначити, що багато компаній є торговими та не мають персоналу чи офісів у країні), вони отримали **\$197 млн (12%) річного доходу**, мали **\$18 млн капіталу** та **\$73 млн активів**. Лише деякі польські компанії (щонайменше **4** або **8% від загального числа**) все ще залишаються, а **12 компаній (24%)** вичікують і обмежують свої інвестиції. Ці 2 групи згенерували доволі значну частину доходу (**\$777 млн** або **45%**), отриманого польськими компаніями в Росії і винаймали **74% всього персоналу**.

Наступна таблиця базується на даних, доступних для ТОП польських публічних компаній, які працювали/працюють у РФ:

Статус за KSE	Кількість компаній	Кількість персоналу, попередній рік	Виручка в РФ, млн USD	Капітал в РФ, млн USD	Активи в РФ, млн USD	Сплачені в РФ податки, млн USD
вийшли	2	829	735	229	488	
виходять	32	397	197	18	73	12
залишаються	4	1 009	362	301	293	2
вичікують	12	2 453	415	375	308	10
Разом	50	4 688	1 709	923	1 162	23

Рішення іноземних компаній по країнах і чисельності персоналу в Росії¹³

¹⁰

<https://www.globaltradealert.org/intervention/109991/public-procurement-access/poland-introduction-of-sanctions-against-companies-connected-with-the-russian-government>

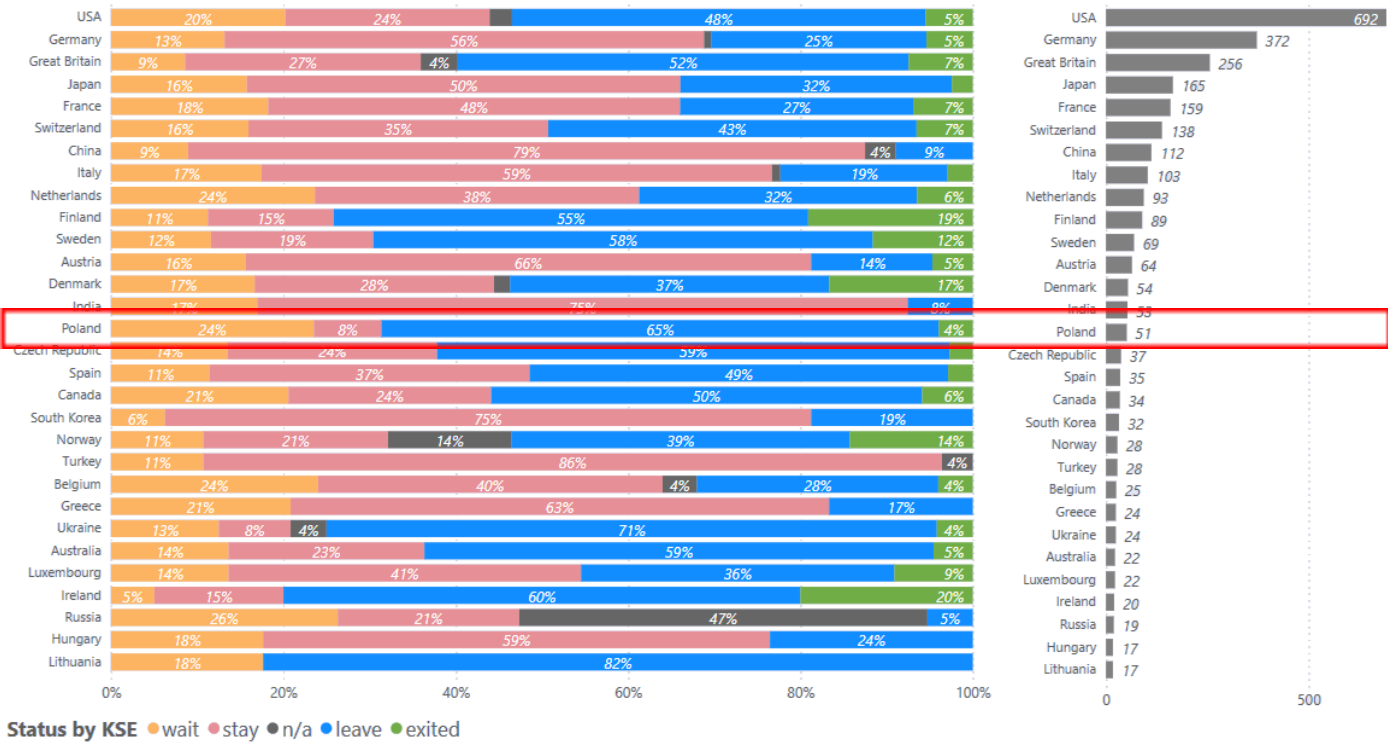
¹¹ <https://visegradinsight.eu/russian-disinformation-poland-business-ukraine-war/>

¹² <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1EF1hBQYyvRdSn4U6CY2yomeHEhTqbMKS/edit>

¹³ [KSE Institute analysis](#)

Decisions of foreign companies by countries / Рішення іноз. компаній у розрізі країн

Counts / Кількість

Найбільш «залежними» від Росії за часткою виручки (1%+) в цій країні є польські компанії в наступних галузях: Споживчі товари та одяг, Інформаційні технології та Виробництво.

ТОП галузей за кількістю польських компаній та часткою доходів та кількістю локацій в РФ з бази даних¹⁴:

Галузь	Кількість компаній	Частка виручки в РФ до глобальної, %
Споживчі товари та одяг	10	2,7%
Інформаційні технології	1	1,9%
Виробництво	2	1,3%
Енергетика, нафта та газ	8	
Фінанси та платежі	3	
Хімічна промисловість	3	
Товари широкого вжитку	3	
Промислове обладнання	3	
Фармацевтика та охорона здоров'я	3	
Будівництво та архітектура	2	
Електроніка	2	
Їжа та напої	2	
Ігри	2	
Онлайн-сервіси	2	
Автомобілебудування	1	
Логістика та транспорт	1	
ЗМІ	1	
Метали та добувна промисловість	1	
Разом	50	2,0%

Як реагують польські компанії?

¹⁴ <https://leave-russia.org/uk?ft%5B131%5D%5Beq%5D%5B0%5D%5D=448>

З 50 компаній в базі KSE лише 8% польських компаній все ще залишаються в Росії, ще 24% чекають, дещо обмежуючи свою діяльність, тоді як 64% вже анонсували про свій вихід або призупинили свою діяльність і 4% вже пішли з продажем своїх акцій. Деякі польські компанії є одними з прикладів “чистого” виходу з російського ринку, тоді як інші кидають виклик вимогам виходу, незважаючи на тиск.

Повний вихід

2 польські компанії (або 4% від загального числа), які входять до бази даних KSE, повністю залишили російський ринок і продали свої долі участі/акції (всі вони мають статус KSE «вийшли»¹⁵, юридично голландських бенефіціарів в них більше немає):

LPP (Споживчі товари та одяг, Статус за KSE - *вийшли*) є польським виробником одягу, який розробляє, виготовляє та продає одяг. LPP Group 29 березня закрити свої магазини в Росії через військову операцію РФ в Україні. Компанія також припинила всі продажі, інвестиції та плани розвитку в країні. Польський ритейлер LPP (бренди Reserved, Cropp, Mohito і Sinsay), який ще в травні оголосив про продаж російського бізнесу консорціуму з Китаю, передав свої магазини в РФ компанії, зареєстрованій в ОАЕ, і її топ-менеджеру.

Hortex (Їжа та напої, Статус за KSE - *вийшли*) Hortex досліджує ринок заморожених овочів і фруктів у Центральній і Східній Європі. У Росії у компанії було два заводи в Московській області і один в Карелії. Хортекс пішов з російського ринку. Новим власником компанії Ortika Frozen Foods, яка займається імпортом і продажем замороженої продукції під цією торговою маркою в РФ, стала група Agama.

Компанії, які вичікують та просто скоротили свою діяльність

PGNiG (Енергетика, нафта та газ, Статус за KSE - *вичікують*) є польською державною нафтогазовою компанією. Компанія не бачить можливості переходу на рубль в розрахунках за постачання російського газу, поступово відмовляється від російського газу, замінюючи його скрапленим. Але PGNiG продовжить виконувати контракт на раніше узгоджених умовах.

CANPACK (Виробництво, Статус за KSE - *вичікують*) є провідним виробником упаковки для напоїв. Співробітники компанії в Росії продовжують експлуатувати свої два заводи з виробництва алюмінієвих банок для напоїв відповідно до чинного законодавства, санкцій і контрсанкцій, де ці заводи орієнтовані на місцевий ринок. Через продовження агресії компанія більше не інвестуватиме в Росію.

Polpharma (Фармацевтика та здоров'я, Статус за KSE - *вичікують*) – польська фармацевтична компанія, яка виробляє ліки для кардіології, гастроентерології та неврології. *“Продукція нашої компанії для російського ринку на даний момент включає тільки педіатричну продукцію, продукцію, яка використовується в екстрених випадках або при лікуванні хронічних захворювань. Ця продукція важлива для здоров'я, тому її поставки в Росію триватимуть. Але ми відмовилися від продукції, яка мають життєво важливий характер і лише покращують якість життя. Такі дії відповідають обсягу міжнародних економічних санкцій, застосованих до Російської Федерації, оскільки вони не поширюються на постачання ліків”*, - йдеться в повідомленні компанії.

Компанії, які виходять з Росії

PKN Orlen SA (Енергетика, нафта та газ, Статус за KSE - *виходять*) — польський нафтопереробний завод, найбільший у Польщі. Займається видобутком, переробкою та реалізацією нафти та бензину. Польський нафтовий концерн Orlen не буде продовжувати контракт на постачання російської нафти, який закінчується в січні 2023 року. *“Єдиний існуючий контракт на постачання російської нафти в 2023 році припинить свою дію після введення санкцій, до яких ми готові”*, - повідомила прес-секретар компанії Едіта Олькович.

Żabka (Товари широкого вжитку, Статус за KSE - *виходять*) – це мережа магазинів у Польщі. *“У зв'язку з ситуацією, що склалася, економічні інструменти стають для міжнародної спільноти ключовим засобом протидії російській агресії проти України. Усвідомлюючи це, ми вирішили призупинити замовлення на продукцію з Російської Федерації та Білорусі. В результаті пов'язані з цими продуктами, також будуть вилучені”*, – йдеться в заяві компанії.

Wielton (Автомобілебудування, Статус за KSE - *виходять*) Група має дочірні підприємства в Україні та Росії, створені для здійснення комерційної, маркетингової та рекламної діяльності. У компанії також є складське підприємство Wielton в Росії. Водночас до лютого 2022 року Група здійснювала прямі продажі продукції на цих ринках від материнської компанії Wielton SA. Доходи Групи від продажів на цих ринках у 2021 році склали 299,5 млн злотих, що становило приблизно 11,1% доходів від продажів Wielton Group. Правління Wielton SA вирішило призупинити поставки продукції групи на російський ринок до подальшого повідомлення. Wielton не здійснювала жодних поставок на російський ринок з 24 лютого цього року.

¹⁵ Статус ґрунтується на даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб Росії (ЄГРЮЛ або ЕГРЮЛ) і додатковому аналізу, такому як повідомлення компаній і публікації в ЗМІ про діяльність компанії.

SMAY (Споживчі товари та одяг, Статус за KSE - *виходять*) У зв'язку з поточним збройним конфліктом, правління SMAY вирішило негайно припинити співпрацю з нинішнім партнером з Росії. Усі поточні замовлення скасовано, а російський веб-сайт бренд-партнера закрито. До завершення триваючого конфлікту компанія не реагуватиме на попит з російського ринку.

Резюме

Варто зазначити, що на тлі геополітичної кризи у Європі, за даними ОЕСР¹⁶ прогнозується, що зростання реального ВВП Польщі сповільниться до 0,9% у 2023 році через підвищення цін на енергоносії внаслідок російської війни агресії проти України, ослаблення внутрішнього попиту та погіршення зовнішньої кон'юнктури відновиться до 2,4% у 2024 році. Витрати на національну оборону планується збільшити з 2,2% ВВП у 2022 році до 3% до 2023 року. Подальша ескалація війни посилить невизначеність, посилити інфляцію та напружити державні фінанси. Близько 1,3 млн українських біженців (екв до 3,5% польського населення) зараз розміщені в Польщі

Підводячи підсумок, слід підкреслити існуючу залежність економічних відносин обох країн від своїх політичних відносин. Чим гірші політичні відносини, тим більше негативний вплив, що відображається на економічних відносинах. Ситуація ускладнюється ще більше, коли одночасно відбувається погіршення політичних відносин у рамках багатосторонніх зобов'язань. Прикладом може бути політичне рішення ЄС та США щодо економічних санкцій, спрямованих проти РФ, підтриманих польським урядом, а також контрсанкцій з російською стороною.

Низка польських компаній, які продають свою продукцію в Росію або мають російських підрядників, постраждали від масштабних санкцій, які Захід запровадив проти Росії за вторгнення в Україну. Зазначені санкції вплинули на доходи, отримані деякими польськими компаніями від російських партнерів, а також на їхній оборотний капітал. При цьому, Польща є непохитною у своїй відданості підтримці України в її боротьбі за захист від російської агресії.

Згідно з даними універсальної електронної системи обліку населення PESEL на 27 грудня 2022 року у Польщі перебувають 950 тисяч біженців через війну в Україні. Це на 400 тисяч людей менше, ніж влітку 2022. Враховуючи, що до війни у Польщі перебувало 1,2-1,3 мільйона біженців, загальна кількість громадян України у Польщі на сьогоднішній день становить 2,3 мільйона (*близько 71% біженців в країні – жінки, 47% – діти віком до 18 років*)¹⁷.

Великий приплив біженців вплинув на суспільство та економіку Польщі, пише видання bne IntelliNews¹⁸. У країні прогнозували, що до кінця 2022 року на допомогу українським біженцям буде витрачено 18 млрд злотих (3,83 млрд євро), включаючи виплати, організацію освіти для українських дітей медичне обслуговування. Насправді поляки витратили на допомогу біженцям набагато більше – за рахунок приватної допомоги, починаючи від разових пожертв грошей та предметів першої необхідності та закінчуючи довгостроковою орендою квартир чи кімнат у своїх будинках.

У країні прогнозували, що до кінця 2022 року на допомогу українським біженцям буде витрачено 18 млрд злотих (3,83 млрд євро), включаючи виплати, організацію освіти для українських дітей медичне обслуговування. Насправді поляки витратили на допомогу біженцям набагато більше – за рахунок приватної допомоги, починаючи від разових пожертв грошей та предметів першої необхідності та закінчуючи довгостроковою орендою квартир чи кімнат у своїх будинках.

Проте українці не просто отримувачі допомоги. Понад мільйон нових споживачів допомогли підтримати роздрібну торгівлю, яка знизилася через інфляцію. Поки поляки скорочували свої витрати, українці продовжували робити покупки. Продаж текстилю, одягу та взуття підскочив на 41,9% у березні порівняно з тим самим місяцем роком раніше, а у квітні - на 121,4% у річному обчисленні. У жовтні 2022 року біженці, як і раніше, стимулювали продаж текстилю, одягу та взуття, а також фармацевтичних препаратів та косметики.

2022 року українці витратили в польських ТЦ майже на 1 млрд євро. За даними Selectivv Data Tank¹⁹, заповнюваність польських торгових центрів у грудні 2022 року зросла на 18,9%. Це наслідок напливу відвідувачів із-за кордону. Так, кількість українців у польських ТЦ зросла майже втричі. Вони становлять уже 18% усіх гостей. За даними Центрального статистичного управління, кожен п'ятий покупець ТЦ у Польщі був з України, а вартість покупок становить мільярди злотих. 2021 року українці в польських магазинах витратили вдвічі менше грошей²⁰.

Війна в Україні вплине на економічне зростання Польщі, хоча торгівля Польщі з Росією та Україною не має вирішального значення для польської економіки. Втім, вплив не буде дуже значним, хоча він буде відчутним, оскільки Польща є прифронтною державою Європейського Союзу та сусідом і справжнім другом України.

Ви також можете внести свій внесок, поширивши статус компанії з закликом до виходу з Росії в соцмережах прямо з карток компаній на сайті <https://leave-russia.org/>.

¹⁶ https://issuu.com/oececd_publishing/docs/poland-oececd-economic-outlook-projection-note-novem

¹⁷ <https://www.slovoidilo.ua/2022/12/28/novyna/suspilstvo/stalo-vidomo-skilky-zaraz-ukravinskyx-bizhencziv-polshhi>

¹⁸ <https://www.intellinews.com/tide-of-ukrainian-refugees-transforms-polish-society-265900/>

¹⁹ https://selectivv.com/en/knowledge_center/report-ukrainians-in-poland-2022/

²⁰ <https://in-poland.com/ukrainsy-potrtili-pochti-1-mlrd-evro-na-pokupki-v-polskikh-magazinakh/>

Що нового відбулось минулого тижня – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення щотижня)²¹

23.01.2023

***State Bank of India (SBI)** (Індія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

***Canara Bank** (Індія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вийшли*

Canara Bank уклав угоду про продаж акцій щодо продажу акцій, що належать йому в московському CIBL, з SBI, йдеться в офіційній заяві банку.

<https://www.businesstoday.in/latest/corporate/story/canara-bank-to-sell-its-stake-in-russian-joint-venture-to-sbi-for-rs-114-crore-366962-2023-01-21>

***Hamleys** (Велика Британія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

Британська мережа магазинів дитячих товарів Hamleys не змогла впоратись з фінансовими труднощами і конкуренцією з іншими гравцями в сегменті на російському ринку. Тепер франчайзі бренду в РФ — компанія «Вандеркінд» Олександра Мамута — перейменує точки продажу на «Вінні» і доповнить асортимент одягом і взуттям.

<https://www.kommersant.ru/doc/5772280>

***Royal Pay Europe** (Латвія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

***1xBet** (Кіпр, Розваги) Статус за KSE - *залишаються*

12 січня президент України Володимир Зеленський підписав указ про застосування санкцій проти латвійської компанії з російським корінням Royal Pay Europe, яка є партнером російської букмекерської контори 1xBet.

<https://www.unian.ua/society/pershiiy-pishov-zelenskiy-naklav-sankciji-na-kompaniyu-partnera-rosiyskogo-1xbet-12110727.html>

***Vesoft** (Китай, IT) Статус за KSE - *залишаються*

У січні 2023 року у Vesoft, китайського розробника графової СУБД з відкритим кодом Nebula Graph, з'явився дистриб'ютор в Росії - Factor Group.

https://www.tadviser.ru/index.php/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%82:Vesoft:_Nebula_Graph_%D0%A1%D0%A3%D0%91%D0%94

***Toyota** (Японія, Автомобілебудування) Статус за KSE - *залишаються*

В кінці минулого року концерн Toyota першим з автовиробників відновив прямі поставки запчастин в Росію. Мова йде про деталі, які не потрапили під санкції. Також російська дочка Toyota Motor (офіційний постачальник продукції в РФ) дозволила своїм дилерам паралельно ввозити запчастини, на які поширюються обмеження, наприклад електроніку.

<https://iz.ru/1457201/evgeniia-pertceva-anastasii-ivova/vozvrashchenie-stroptivnykh-toyota-pervoi-vozobnovila-postavki-zapchastei-v-rossii>

***BP** (British Petroleum) (Велика Британія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вичікують*

***Pepsi** (США Їжа та напої) Статус за KSE - *вичікують*

***Siemens Healthineers** (Німеччина, Фармацевтика та здоров'я) Статус за KSE - *залишаються*

BP, Siemens і PepsiCo назвали «лицемірами» за пожертви для України, але не змогли повністю вийти з Росії.

<https://www.cityam.com/bp-siemens-and-pepsico-branded-hypocrites-for-donating-to-ukraine-while-failing-to-fully-exit-russia/>

***Sony Music Group** (США, Розваги) Статус за KSE - *вийшли*

Структури колишніх топ-менеджерів Warner Music Russia купили лейбл Kiss Koala, який керує локальним каталогом Sony Music, який залишив Росію

<https://www.kommersant.ru/doc/5772915?tg>

***Coca-Cola HBC AG** (Швейцарія, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *залишаються*

Сліди нової російської **Coca-Cola** ведуть до Швейцарії

<https://switzerlandtimes.ch/business/traces-of-the-new-russian-cola-lead-to-switzerland/>

24.01.2023

***Tokio Marine** (Японія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

***Sompo Japan Insurance** (Японія, Страхування) Статус за KSE - *залишаються*

***Mitsui Sumitomo Insurance Co** (Японія, Страхування) Статус за KSE - *залишаються*

Японські страховики будуть брати на 80% більше за газовози в російських водах

<https://www.kommersant.ru/doc/5783700>

***PVH** (США, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

Бренди одягу, які пішли з Росії, масово подають позови через паралельний імпорт

<https://www.moscowtimes.ru/2023/01/23/ushedshie-iz-rossii-brendi-odezhdi-massovo-podayut-v-sudi-iz-za-parallel'nogo-importa-a31607>

25.01.2023

***Ingenico** (Франція, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Постачальник терміналів для прийому карт, французька компанія Ingenico, послугами якої користуються найбільші банки, розглядає можливість покинути Росію

<https://lentafeed.com/@banksta/33330/>

***Binance** (Китай, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Російські користувачі Binance скаржаться на блокування акаунтів

²¹ Нещодавно, на сайт проекту <https://leave-russia.org/> був доданий новий розділ "[Новини компаній](#)", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

<https://finance.rambler.ru/markets/50079936-rossiyskie-polzovateli-binance-zhaluyutsya-na-blokirovku-akkauntov/>

***JPMorgan** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

***BNY Mellon** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

JPMorgan Chase і Bank of New York Mellon в кінці січня припиняють обслуговування кореспондентських рахунків Газпромбанку.

<https://www.rbc.ru/finances/24/01/2023/63cff2759a7947f783033c8f>

26.01.2023

***International Olympic Committee (IOC)** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходять*

Олімпіада-2024 у Парижі: МОК прагне включити російських спортсменів, незважаючи на заклик президента України заборонити їх

<https://www.cbssports.com/olympics/news/paris-olympics-2024-ioc-aiming-to-include-russian-athletes-despite-ukrainian-presidents-call-for-their-ban/>

***Bonava** (Швеція, Будівництво та архітектура) Статус за KSE - *вийшли*

Bonava записує російські бізнес-операції на суму 98 мільйонів євро

<https://reactnews.com/article/bonava-writes-down-e98m-russian-business-operations/>

***Wintershall Dea AG** (Німеччина, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *виходять*

Порожні банківські рахунки Wintershall розкривають тяжке становище західних компаній, які все ще знаходяться в Росії

<https://www.ft.com/content/3f98d24b-8ed5-4c26-94e3-36c75354cf89>

***Legrand** (Франція, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

Французький Legrand йде з Росії — компанія

<https://tass.com/economy/1567149>

***International Paper** (США, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

International Paper продасть частку в російському спільному підприємстві

<https://seekingalpha.com/news/3927433-international-paper-to-sell-stake-in-russian-joint-venture>

***UEFA** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходять*

Російські футбольні команди залишаться відсторонені від змагань УЄФА через триваючу війну в Україні

<https://theathletic.com/4120983/2023/01/24/russia-football-ban-uefa/>

27.01.2023

***Ikano Bank** (Швеція, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Росія дозволила Кредит Європа Банку купити Ікано Банк

<https://www.retailbankerinternational.com/news/credit-europe-bank-ikano-acquisition/>

***BIOMAR** (Данія, Їжа та напої) Статус за KSE - *виходять*

BioMag співпрацює з Benson Hill після припинення постачання російської сировини...

<https://www.undercurrentnews.com/2023/01/27/biomar-partners-with-benson-hill-after-ending-russian-raw-material-sourcing/>

***VEON** (Нідерланди, Телекомунікації) Статус за KSE - *виходять*

Російські міністерства виступають проти планів Veon продати російський мобільний бізнес

<https://www.reuters.com/markets/deals/russia-ministries-oppose-veon-plans-sell-russian-mobile-business-paper-2023-01-26/>

***IBM** (США, IT) Статус за KSE - *виходять*

IBM скорочує 3900 робочих місць, звинувачуючи свій відхід з Росії та зростання інфляції

<https://www.nzherald.co.nz/business/ibm-cuts-3900-jobs-blaming-its-exit-from-russia-and-rising-inflation/HUOHDSS6RJENJEOJNLSX3PGY3E/>

***H&M (Hennes and Mauritz)** (Швеція, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

Прибутки H&M постраждали через вихід з Росії, стрімке зростання витрат.

<https://www.barrons.com/news/h-m-ends-tough-2022-with-fourth-quarter-loss-01674804908>

Отримуйте більше деталей на щоденній основі:

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[LinkedIn проекту leave-russia.org](#)

[YouTube проекту leave-russia.org](#)

[Підтримати проект через Patreon](#)